

Kirjallinen kysymys KK 337/2022 vp

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys ruoan hinnannoususta ja kansalaisten tukemisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Ukrainan sodan seuraukset ovat näkyneet suomalaisten kuluttajien lompakoissa. Jo ennen sähkön ja polttoaineen hinnat olivat nousussa, mutta sodan myötä vaikutus on ollut entistä suurempi. Maataloudessa on taisteltu kasvavien kustannusten kanssa jo pitempään.

Inflaatio näkyy erityisesti ruoan hinnassa. Kasvaneet kustannukset ovat vaikuttaneet tuotteen hintaan jo moneen kertaan ennen kuin se päättyy kuluttajan ostoskoriin. Paine hinnankorotuksiin on suuri, kun esimerkiksi polttoainekustannukset kiusaavat niin tuottajia kuin kaupan alaakin.

Luonnonvarakeskuksen (Luke) arvion mukaan ruoan hinta nousee tänä vuonna noin 10 prosenttia. Tämä tarkoittaa keskimääräiselle kotitaloudelle 500 euron lisälaskua vuodessa. On annettu arvioita, että hinnannousu on vieläkin suurempi: esimerkiksi maa- ja metsätalousministeri Kurvinen arvioi nousun olevan jopa 15—20 prosenttia.

Jo 500 euron lisälasku on erityisesti pienituloisille varsin merkittävä, ja summa tuntuu varmasti myös keskituloisissakin talouksissa. Ja kun lisälaskua tulee myös liikkumisesta ja lämmittämisestä, on moni kotitalous tiukan paikan edessä.

Kotitalouksien tukemiseksi on väläytelty muun muassa veronalennuksia, jotka monet ekonomistit ovat tyrmänneet. Perusteluina on esitetty, että myös rikkaat hyötyisivät alennuksista ja valtio menettäisi verotuloina miljoonia, jopa miljardeja euroja. Kuluttajan osa on arvioiden mukaan vain kestää tilanne. Tilanne on vakava ja eikä hellitä ihan hetkeen. Kansalaiset toivovat valtion tukevan heitä vaikeina aikoina, ja toivottavaa olisi, että jonkinlainen ratkaisu ruoan hintakriisiin löytyisi. Jos veronalennuksiin ei pystytä, niin tulisi valtion ainakin tarkastella omia menojaan ja veronkorotustarpeitaan. Vai tuleeko kansalaisten vain kestää tilanne?

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo tukea kansalaisia kiihtyvässä inflaatiossa,

millä toimilla hallitus aikoo ja pystyy hillitsemään ruoan hinnan nopeaa kasvua,

Kirjallinen kysymys KK 337/2022 vp

ovatko veronalennukset, edes väliaikaiset, poissa hallituksen työkalupakista nykyisessä tilanteessa,

miten hallitus aikoo hillitä valtion menoja kasvavien kustannusten myötä ja

aikooko hallitus välttää veronkorotuksia vallitsevassa tilanteessa?

Helsingissä 20.6.2022

Jussi Wihonen ps